

Verslag online gesprek BZK en Provincie Groningen

Donderdagochtend 3 december 2020

Kuijpers duidt drie trends die het noodzakelijk maken het onderwerp kwaliteit van het openbaar bestuur te agenderen:

- **Werken vanuit maatschappelijke opgave vraagt interbestuurlijk samenwerken. Doen we het goed? Hoe omgaan met (on)gelijkwaardigheid? Hoe werken als waren we 1 overheid?**
- **Diversiteit is groot: opgaven, organisatie en cultuur. Roept de vraag op of we naar meer taakdifferentiatie over moeten gaan.**
- **Hoe verhoudt zich regionale samenwerking tot de wens dichterbij de burger te werken? Democratische legitimatie is issue. Hoe betrekken we raads- en statenleden? Meer structuur nodig?**

Discussie:

Gelijkwaardigheid op financieel gebied is ver te zoeken.

Decentralisatie vergt ook aanpassing van gedrag vakdepartementen.

1 overheid blijkt overigens ook binnen één departement lastig.

Samenwerking met NGO's vraagt passend instrumentarium.

De maatschappij kan óók veel (denk aan banken, ondernemers, agrarische sector). We moeten coöperatieve verbanden ruimte geven. En zorgen voor één gesprekspartner vanuit overheid (**gemeente als eerste overheid**).

We maken het voor de burger te complex: waar je moet zijn, moet het niet het probleem zijn van de burger. De overheid moet zorgen dat zaken gewoon goed worden geregeld. En wellicht het zelf achter de schermen complexer maken (meer bestuurlijke en democratische drukte) en zaken op orde brengen om het voor de schermen eenduidig en simpel te maken.

Werken als 1 overheid is niet de werkelijkheid in het sociaal domein. Grote complexiteit brengt ons juist steeds verder af van die beoogde 1 overheid. We moeten zorgen voor 1 loket want het gaat om de inwoners. Zorg dat de uitvoering niet óók complexer wordt.

Om maatwerk te kunnen leveren hebben gemeente beleidsruimte nodig, maar ze moeten ook het lef hebben om keuzes te maken. Om uitvoeringskracht te vergroten moet samengewerkt worden, ook als dit ten koste gaat van democratische legitimatie.

Effectiviteit van de overheid staat op het spel. Onze complexiteit moeten we niet aan onze inwoners uitbesteden.

Wellicht juist **goed om bestuurlijke, democratische en uitvoeringsdrukte** te creëren? Op de schaal van Groningen kan dat. De situatie binnen de provincie Groningen is na herindeling zo dat met 10 gemeenten, 2 waterschappen en 1 provincie, zaken aan 1 grote tafel te regelen zijn. Aan een 'Groningse tafel' kunnen (naar voorbeeld van Zeeland) de zaken worden besproken die alle spelers betreffen en die de 'polsslag van Groningen' raken. Dit maakt het makkelijker elkaar te kennen, op te zoeken. Naast de 'hoofdtafel', kunnen we neven- of bijzettafels organiseren, op thema of gebiedsniveau. Motto hierbij: '*maak het simpel*', minder vergaderen, meer doen.

Zoek elkaar op.

Dichter bij de inwoners, beter bedienen: zorg voor draagvlak, **experimenteer met democratische legitimatie** en verbeter samenwerking. **Maak verbinding.** We moeten meer oog hebben voor zeggenschap en eigenaarschap van burgers bij publieke functies die we buiten het publieke domein hebben geplaatst (scholen, woningbouwcorporaties e.d.). Het democratisch tekort zit namelijk ook in andere organisaties dan de overheid en in het bedrijfsleven. Ook daar is meer democratisering en grip door burgers gewenst en kunnen provincie en gemeenten dat agenderen en experimenteren.

Regelruimte is nodig, en de bereidheid deze ook aan andere actoren te gunnen. BZK moet niet in ivoren toren blijven zitten.

Erken het bestaan van verschillen in mogelijkheden de gemeenten hebben, accepteer ongelijkheid als resultaat.

Geen structuurdiscussie! **Binnen huidige stelsel kunnen we nog veel oplossen:** Huis van Thorbecke staat als een huis. Er kan in Groningen veel: provincie- en regiogrenzen vallen samen.

Durf een besluit te nemen, schuif niet door. Op aardbevingsdossier: collectieve angst om verkeerde besluiten te nemen; verlamt de structuur. We schuiven dan naar elkaar door langs verschillende bestuurslagen. We moeten durven verschil te maken, het met lokaal maatwerk te regelen en besluiten te nemen. Daarbij moeten we wellicht effectiviteit zwaarder laten wegen dan legitimiteit.

Slotreflectie BZK: cruciaal is de vraag of we uitvoeringsgericht genoeg kunnen werken.

Er zijn veel tafels voor rijk en regio (MIRT, wonen, et cetera) maar er ontbreekt nog een tafel tussen rijk en regio die de integraliteit waarborgt. We moeten aan de slag met de versterking van interdepartementale afspraken én van afspraken tussen rijk en regio's om integraliteit te borgen (goede voorbeelden: Zeeland en Nationaal Programma Groningen). Dit versterkt ook efficiency richting burgers. Ook aansluiten bij traject gebiedsgericht werken 2.0 van het IPO.

Maak gebruik van de geleerde lessen, bijvoorbeeld in het kader van het IBP: aan de voorkant beter organiseren!

CdK Paas: gesprek voortzetten, geen eenmalige ontmoeting!

Deelnemende bestuurders:

Provincie: gedeputeerde Gräper, griffier Engels, provinciesecretaris Schrikkema

BZK: Kuijpers, Kroeskamp, Van Doorne

Gemeenten: Groningen (w De Rook, gemsecr Bronda), Het Hogeland (b Bolding), Midden-Groningen

(gemsecr Mulder), Oldambt (gemsecr Aukema), Stadskanaal (w Brongers-Roffel, griffier Willems), Westerkwartier (w Nederveen)

Waterschap Hunze en Aa's: dijkgraaf Ten Brink

VGG: Sprenger

Voorzitter: CdK Paas

